

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

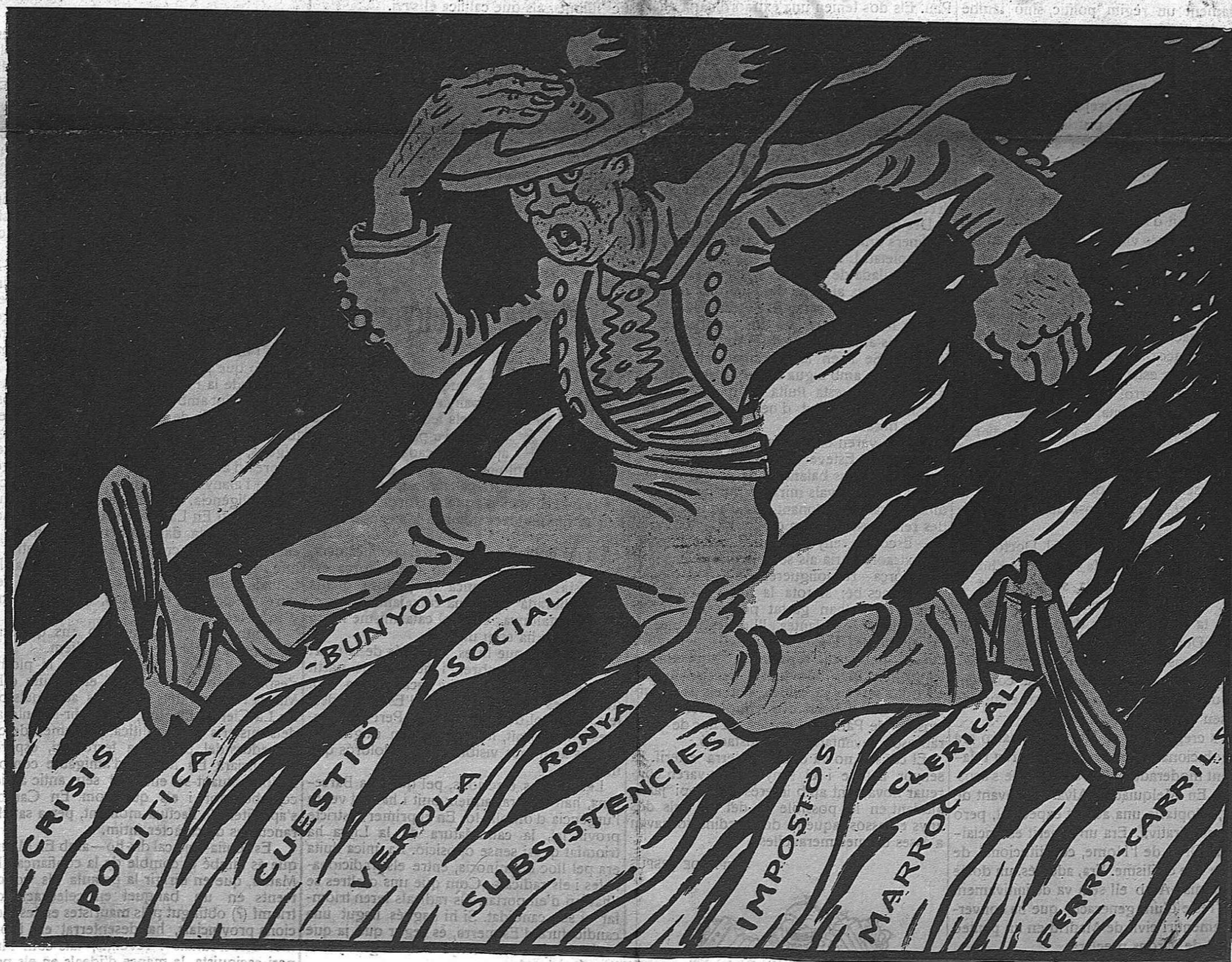
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. - ESTRANER, 2'50

SALTANT LA FOGUERA



—Ai, ai, pobre de mí, que cada any és més alta!..

La sinistra competència

A la pantalla del gran cinematògraf mundial, veiem continuament escenes de violència i d'horror. La revista d'actualitats, en aqueix cinematògraf, és tota vermella i trágica. Des de l'un cap del món a l'altre, però sobre tot a la vella Europa, hi ha un sinistre concurs d'horror.

Per la extensió de la lluita i per la quantitat de les víctimes, la gran guerra fou espantosa. Però això d'ara és pitjor que la guerra. Hi ha crueltat, més mala sang, més bogeria. Ara no existeixen cap de les circumstàncies atenuants que poden tenir les brutalltats de la guerra organitzada.

El preu material de la vida ha pujat. Però el seu preu moral ha baixat terriblement. Sembla que la vida dels homes ja no valgui res. E's homes es cacen per una mena de esport frenètic.

I que ningú digui que aqueixa fúria de mort només existeix a l'extrema esquerra social. No, no. És a l'un extrem i a l'altre, i al mig i pels costats. Guaitau el que passa a Irlanda, a Alemanya, a Itàlia. Els homes, víctimes d'una bogeria encomanadissa, es fan la sinistra competència de l'assassinat.

El Doctor Simarro

Poc a poc van caient els restes d'aquella generació que hem convingut en nomenar Krausista, i que no era més que el puritanisme republicà. Per als Salmerón, els Giner de los Ríos, els Alfred Calderón, els Pí i Margall, els Azcárate, la República no era solament un règim polític, sinó també un exercici de virtuts.

El Doctor Simarro, que acaba de morir, va pertèixer an aquesta escola republicana. Tal vegada en ell aqueix puritanisme arribà a una rigidesa que vorejava al fanatisme, però la «bonhomie», el prurit científic i l'ardència que hi posava en el seu apostolat, feien d'ell un home ple de gràcia que amagava una ànima romana.

El Doctor Simarro no va ésser mai popular, en el sentit d'admiratiu coneixement pel poble de les seves virtuts. Se presentà diputat per Madrid i fou derrotat. En canvi, la Masoneria Espanyola el tenia per qüefe, i cap Gran Orient tingué com en el Doctor Simarro, una persistent voluntat, una silenciosa abnegació, un proselitisme que no descurava cap acció. Quants moviments d'esquerra no han estat sostinguts calladament pel Doctor Simarro! Del moviment ferrerista, ell en fou l'ànima, a Espanya i a Europa. I quan en l'avenir se vulgui estudiar el procés famós, no neguem que s'agafarà el llibre fiscal d'En Salvador Canals, però no's podrà prescindir de la documentació i de la dialèctica del llibre defensa del Doctor Simarro.

Aquell moviment fou, per al Doctor Simarro, la culminació de la seva acció d'home lliberal. Ho arribà tot, la seva càtedra lo primer. Però tots es varen veure obligats a deturar la seva renúncia davant de la vida pura del Doctor Simarro. Ell ofendria totes les idees conservadores, però ningú va poder llençar-li ni un defalliment de consciència, ni un moment maliciós, ni una esquerda en el seu deure.

I no's cregui que el Doctor Simarro era un revolucionari. Les seves idees eren relativament moderades, i fins creiem que s'acostava an En Melquiades Alvarez. Davant de Rússia, adoptaria una actitud expectant, però no pas admirativa. Era un esperit essencialment de Drets de l'Home, constitucional, de laïcisme i de civilisme. Era, ademés, un docte i un catorià. Amb ell se'n va definitivament l'últim reste d'una generació, que ha convertit el cementiri civil de Madrid en un panteó nacional de varons preclaros.

PARADOX

Els dos jardins



Vàrem viure una pila d'anys al primer pis d'una casa que's componia únicament de dos baixos, i el primer pis que nosaltres habitàvem.

Els baixos tenien l'avantatge d'un jardí grandios dividit en dos parts iguals per una reixa de ferro. Des de la galeria del nostre pis dominàvem perfectament els dos jardins. Un dels baixos, el de la dreta, l'habitava el senyor Esteve i el de l'esquerra el senyor Pau. Els dos tenien una extraordinària afició a les flors i els dos tenien també un genit de déu mil dimonis.

Els dos jardins feien goig de debò. Una mena de competència sorda entre el senyor Pau i el senyor Esteve feia que cap d'ells plantés el bon gust ni els diners per a tenir cada hù el respectiu jardí fet una veritable meravella.

Un dia el senyor Esteve va notar que del seu jardí li havien arrencat una hermosa clavel·lina. Sospitant del senyor Pau, a la nit va arrencar-li tres geranis.

Des de allavors va començar entre els dos jardiniers una guerra sense crits, mes també sense pietat. L'un abocava al jardí de l'altre una cistellada de caragols desdijunats. L'altre escampava al jardí de l'un una dotzena de taups. Taups i caragols s'escampaven pels dos jardins i mentre els uns socabaven les arrels, els altres deixaven les fulles plenes de brodats. Se feien la corretgeta als arbres i esquitxaven amb aigua ras el fullam. Al cap d'un any d'aquesta lluita estúpida, els dos jardins eren un pilot d'herba i feia llàstima i fàstic mirar-los.

Un dia varen ensopegar-se el senyor Pau i el senyor Esteve de visita a casa nostra. Assseguts en uns balancins de la galeria donaven els dos rivals mirades furtives als jardins. Nosaltres, adonant nos d'aquelles ullades rencoroses, vàrem dir-los-hi.

— Escoltin, senyors. Vostès tenen una afició extraordinària als seus jardins, oi?

— Força—respongueren els dos al plegat.

— Doncs bé; si tota la energia i tots els diners que s'han gastat per a destruir-se mútuament les plantes, l'haguessin invertit en ajudar-se donant-se consells pel millor conreu del jardí, regalant-se esqueixos de les plantes més boniques i prestant-se tots els bons serveis possibles, avui els seus jardins en lloc d'ésser dos ermits serien uns trossets de Paradís, i vostès, en lloc de viure rabiosos, reventarien de satisfacció.

El consell no va caure en terra estèril. El senyor Esteve i el senyor Pau varen conrear novament amb interès el propi jardí, ajudant en lo possible al del veí i als dos anys escassos aquells dos jardins tornaven a ésser dugues meravelles.

JEPH DE JÈPUS



«¡Que pequeños sois!»



orgue regionalista, s'ha mostrat enfadat amb *El Sol*, de Madrid, i amb el dibuixant Bagaria.

Per a exterioritzar el seu enuig, ha tingut *La Veu* necessitat de baixar per a un moment de les alçaries ridiques on roman ordinàriament.

Demés està el dir, que en rectificar una senzilla caricatura, ha mostrat *La Veu* la seva mira raquítica; la manca de equanimitat i de ponderació, que la majoria de bons catalans li reconeixem d'antic.

Ni hem vist la caricatura, ni ens hauriem amohinat gran cosa, cas d'estar en situació caricaturitzable i referir-se la mateixa a nosaltres.

La Veu, en canvi, s'ha sortit de pollaguera, que a tant equival el dedicar a un simple dibuix de Bagaria un solt interliniat, en lloc preferent del diari.

Quin triomf, pel amic dibuixant! Quina ensorrada per a la pretesa superioritat del confrare lligaire, que mostra en aquesta ocasió i amb tota la nuesa, l'ànima de publicacioneta de lloguer que l'aguanta.

Segons *La Veu*, a la que ens remetem per complert, porta la caricatura que tant malament se li ha posat, l'epígraf, *El sabio y los microbios*. Es refereix an En Ramón i Cajal i als polítics que s'han oposat a una proposició per a la que es sol·licitava una pensió per a l'eminent històleg, que en contemplar a la munió de polítics liliputencs que en forma de microbis té al dessota, diu: —*¡Que pequeños sois!*

L'erro de Bagaria, segons sembla, —la rabieta, per tant, de *La Veu*,— surt del fet de haver sigut En Cambó inclòs entre els polítics liliputs, als que califica el savi.

En Cambó, —diu, — es mostra favorable a la concessió de la pensió. El dibuix, és una impertinència i una injustícia.

—I vostès, unes ànimes de canti, —respondriem, de trobar-nos en el lloc del dibuixant.

Sincerament, creiem que sinó per haver negat el vot a la proposició esmentada, pel fet d'alçar-se contra una senzilla caricatura, mereix En Cambó, o els seus oficiosos defensors, que se'ls apliqui el judici:

—*¡Que pequeños sois!*

L'Esquerra enyorada



Els curs que segueixen, de la campanya de l'Autonomia ençà, els fets de la política catalana i espanyola, fan més apremiant cada dia la necessitat de reconstituir, o de crear damunt noves bases, l'Esquerra patriòtica de Catalunya. De la inexistència d'aqueixa força en pateixen alhora les idees lliberals i la causa autonomista.

En tot poble ben organitzat políticament, és indispensable l'actuació d'una força esquerrista. Quan manca la política queda desequilibrada i camina coixejant. Tal és el cas de Catalunya. Dins el catalanisme i fora d'aquest, hi ha com un buit.

I ja fa anys que hi és. Després de la mort de l'Esquerra, ombres i ficcions de partit han volgut ocupar el lloc vacant, ja a títol de hereves i successors de l'Esquerra desfeta, ja a títol de forces noves. Però les ombres s'han esvaït, les ficcions han caigut, i el buit és avui més visible i més dolorós que mai.

Les últimes eleccions, pel que fa a Barcelona, han mostrat aqueix buit i han fet veure l'urgència d'omplir-lo. En el primer districte provincial, la candidatura de la Lliga ha triomfat quasi sense oposició. La única lluita era pel lloc de minoria, entre els tradicionals i els radicals. Com que uns o altres se l'havien d'emportar, els radicals feren triomfar el seu candidat. Si hi hagués hagut una candidatura d'Esquerra, és segur que ja que no les majories, almenys hauria guanyat el lloc de minoria.

En les eleccions provincials, el cas no té gran importància. Però en té molta més a les eleccions municipals. La manca d'una candidatura d'Esquerra, no solament reforça la majoria de la Lliga a la Casa de la Ciutat, sinó que permet el triomf d'uns quants radicals i d'uns quants senyors de l'Unió Monàrquica Nacional. Als districtes III, IV, VI i VIII i en algun altre, una candidatura d'Esquerra guanyaria, per majoria o per minoria. I és trist que aqueixos llocs vagin a parar a un partit en descomposició, com el lerrou-xista, o a una colla d'estiracordetes anticatalans, com els de l'Unió Monàrquica Nacional.

Citem el cas de les eleccions per via d'exemple. No és que creguem que les eleccions siguin la finalitat dels partits de ideals. Però creiem que, dins el règim d'avui, són un bon camp de lluita. Per altra part, hi ha un interès màxim a fer desaparèixer el tò únic que a Barcelona pren el catalanisme en la seva actuació electoral.

Es urgent la resurrecció de l'Esquerra. El buit es nota més que mai. Podem dir que el nostre poble enyora l'Esquerra. Els disbarats dels ineptes prohoms destrüen l'Esquerra vella, que estava destinada a un esplèndid triomf i a ocupar el primer lloc en la política de Catalunya. Que la força que espallaren els directors ineptes, sigui restaurada per l'empenta constructiva dels catalans que estimen alhora la Llibertat i Catalunya, que són la gran majoria dels catalans-

FULMEN-

L'única candela



L'hora en que escrivim aquesta nota, està l'atenció política, mai prou desprestigiada, pendent de lo que digui En Maura, en intervenir en la discussió dels projectes planejats pel ministre de Foment, a propòsit del qual ens permetem un breu parentesi, ans de seguir avant.

D'un temps ençà, semblava En La Cierva haver reviscolat. Oblidant les seves anteriors etapes ministerials, inspirades en la passió personal, per tant sadollades d'errors i de venjances, una part de la premsa i de la opinió, es dedica a incensar-lo, ballant-li, com vulgarment es diu l'aigua al nas. Engrescats en aquesta tasca, i pensant, potser, que la massa espanyola és mama el dit, presentaven al cacic murcià com un temperament i una intel·ligència extraordinària. Com si de lo que pensés o resolgués, dependís la salvació de la Pàtria.

Coincidint amb el criteri exposat per nosaltres en parlar de l'assumpte, comencen els turiferaris d'En La Cierva, a caure del burro. Alguns, entusiastes de la vetlla, reconeixen a hores d'ara la diferència que va de la gosadia i l'afany de notorietat, a la preparació i l'intel·ligència. El dia, no llunya, en que experimentim En La Cierva una ensopegada com la soferta darrerament, veurem a la *claque* ciervista cridar contra el mestre, al que negaran, si és precis, el foc i l'aigua. La llopada política que s'aplega al voltant dels astres de primera magnitud, en sap la prima d'aquestes coses.

I tanquem l'incís, que no ens quedaria espai per a parlar de lo que volíem.

Deiem, doncs, que en agafar la ploma, s'espera amb certa ansietat el discurs d'En Maura respecte dels propòsits acaronats per En La Cierva. Els qui, ultra dir-se enterats dels misteris de la política, presumen de coneixedors del problema ferroviari, esperen que oficiarà En Maura d'amigable componedor, situant-se entre el seu antic amic i col·laborador i els que com En Cambó, s'aprofiten de l'actual moment, per a satisfer rancúnies de caràcter íntim.

Es confia —no cal dir-ho— amb En Maura, que és també el comble de la confiança. En Maura, que en dirigir la paraula als concorrents en un banquet en celebració del triomf (?) obtingut pels mauristes en les eleccions provincials, ha desenterrat els tòpics més desacreditats i revelats, tals com l'imperi caciquista, la manca d'ideals en els par-

tits cridats a governar, i demés andròmines del temps de Maria Castanya.

Tocant al plet ferroviari, ha avançat En Maura el seu judici de que cal cercar una fórmula que a mode d'aglutinant dels diversos criteris i interessos posats en joc resolgui d'una vegada aquest assumpte, que sembla ja la cançó del enfadós.

Lo que són les coses! D'això, que està al abast de qualsevol betes-i-fils, hi ha qui en diu una opinió transcendent, afermant que la intervenció d'En Maura s'espera i tot amb justificada impaciència.

Malhaurada Espanya, i malhaurats els seus fills, que no tenim a l'hora present, per a anar al llit, altra candela que En Cambó, En La Cierva, En Maura...

Ben bé ens en hi aniríem una i altres, a les fosques!

Aquest número ha passat per la censura governativa

La història de Catalunya, la Universitat i l'Estat



l'espanyolisme dels centres culturals de l'Estat té coses ben curioses.

Ara mateix uns minyons de la «Real Unión Monàrquica Nacional Española de estudiantes provinciales catalanes», estan organitzant, amb gran rebombori, un homenatge al catedràtic d'històries senyor A. perquè durant els dos cursos que ha actuat a l'Institut barceloní ha donat proves de formidable patriotisme, tant que fins i tot als catalans ens ha tractat de «perfectos incultos». Creiem per tant que bé es mereix la festa honorífica.

Ço que no resulta tan plaent del senyor A. és la fal·lera que té de convertir la nostra història en una sucursal de la castellana. Cosa que també a més a més d'aquí Barcelona succeeix en algun altre indret de Catalunya.

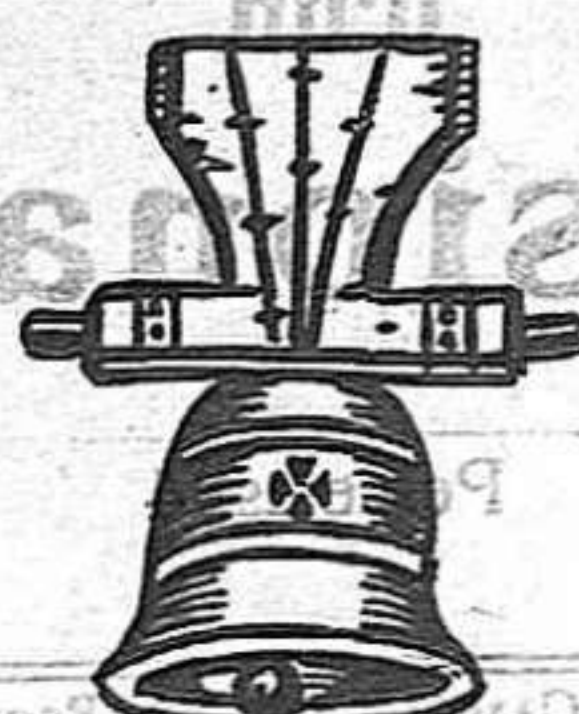
Del dit es pot deduir, doncs, la forta necessitat de remeiar aquestes coses. Això no resultaria gaire difícil de fer-ho; un mitjà senzillet fóra implantar als centres docents les tant demandades càtedres d'història catalana les quals podrien ésser donades per persones que no pertanyessin a cap partit polític i servirien per extirpar els errors dels partidistes.

No obstant, l'Estat sabem que això no ho farà, perquè creu que aquesta assignatura no és indispensable. Però heu's aquí un exemple que ens demostrarà la necessitat d'ella.

A la Universitat de Barcelona, com és sabut, oficialment no hi ha càtedra del nostre passat, amb tot en el curs d'ampliació de lleis el catedràtic de la història espanyola (que no és català, sinó andalús), senyor Antoni de la Torre, fa tot el contrari del senyor A. ja que no considera cap sucursal i explica per separat les dugues històries, essent tan exigent amb la nostra que àdhuc en els exàmens no aproba a ningú que no sàpiga correctament ço que en altres temps fou Catalunya. Ell perfectament pot dir-se que supleix la distracció oficial.

Amb aquest darrer exemple es veu, doncs, la necessitat de la implantació oficial de càtedres de història catalana.

J. CABRÉ



NOSTRES FEMINISTES El malalt, el dentista



Un quant temps ençà que hi ha maror en l'estol de nostres feministes; especialment el grop que's pot dir intel·lectual, el que està més en contacte i comprèn més les realitats de la vida, el que fa vida de despall, d'oficina, etcètera, és el que més disgustat se mostra. I tenen raó. Els etèrns negatius, aquells elements que s'han passat, passen i passaran la vida negant-ho tot (i de vegades fins estúpida i mentida la llur conveniència), aquells elements, deiem, que han volgut sempre fer de la dona un ser esclau, explotable, obscur, inferior a l'home, segueixen ara com sempre, com si els segles no haguessin passat per ells i baix la capa d'un hipòcrita i equivocat cristianisme, volguent negar a la dona, no sols l'aliment del còs com fins ara havien fet, sinó l'aliment de l'esperit, intentant privar-li, criticant-les grollerament, les llurs ànsies de civilitat, de cultura, de dignificació social, humana. —La dona no necessita ésser culta— diuen— i si acàs la deixem aprendre de lletra ha d'ésser només per a que sàpiga llegir nostra doctrina cristiana, i prou! La dona ja té prou feina en surgir mitjons, fregar rejoles i fer bullir l'olla...— Allò de «dones i gats a casa; homes i gossos al carrer.»

Això temps enrera, en que la vida no exigia tant per a deixar viure, podia ésser molt natural; més ara, que qui vol viure honradament ha d'anar a «guanyar el tros de pa de cada dia amb la suor de son front», tant gat com gos no té més remei que tirar-se al carrer, deixant-se de certs convencionalismes.

Si no hi ha guany, com poguer tenir estatge? Si aquests senyors negatius, la majoria d'ells propietaris, deixessin estar de franc en llurs finques!... Hi ha famílies que sort tenen de que la noia sigui *feminista*, de que, forta d'esperit, hagi pogut estudiar i pugui, mercès a son honrat esforç, portar pa a sa casa, devegades «ella sola per a tots». Que, especialment a ciutat, en els temps que corren de lluita social, moltes vegades aqueixes *feministes* han sigut l'únic puntal positiu de la família; que mercès al guany d'elles s'han pogut alimentar infants i no precipitar a la desesperació als grans.

No obstant, aquests senyors que tant els espanta el feminisme perquè desvetlla, culturitzant i il·lustra, que voten dir ells que la *liberalització* i la *desfamiliarització*, troben molt natural que hi hagin monges professores, i que noies filles, de modestes llars abandonin llurs famílies, germanets petits i pares vells a voltes, per a ingressar en determinats convents!... Oh, l'amor a la família!... Vaja una manera de cuidar de la llar pairal!

Aquests senyors que tant els espanta el feminisme ja'ls agrada que la dona sigui culta, treballadora, aixirada... si totes aqueixes dots d'ella poden ells explotar-les a llurs conveniències. No'ls fa res sigui *feminista*, mentre sàpiga portar llibres, escriure a màquina, traduir cartes... si ho fa a un sou més baratet que no pas haurien de donar a consciència a un comptable, a un tenedor de llibres; que sigui *feminista* una bona treballadora, mentre vulgui menys sou que un treballador; que sigui *feminista* una dependent, mentre li puguin donar menys mesada que a un dependent... Mes com veuen que la dona, a mida que s'instrueix, vol ésser respectada i considerada com l'home, és per això que'ls espanta llur feminisme.

Que la dona invadeix el camp de l'home? Senyal que és apta: si no tingués condicions, no hauria arrelat. L'home que s'espavila, que no sigui covard davant la noble escamesa de la dona, que el Progrès cada dia en descobreix de nous, de camps on pot guanyar-se la vida i a voltes més decorosament.

Ja han passat aquells temps en que la dona, de soltera, només era una figureta per a embadalir els ulls de l'home, i un cop casada l'esclava convencional del marit. Les necessitats modernes obliguen a que la dona soltera sigui l'auxiliar de l'home, i un cop casada la col·laboradora, la veritable companya del seu marit, amb tota la cultura possible; perquè tant ella com ell sigui el sòlid fonament on descansi a tot event l'honrada Casa Pairal, veritable niu de Pau i Amor.

JOAN PASCUAL

El malalt, el dentista i els "metges"



Una vegada hi havia en una ciutat imaginària, però que se semblava bastant a Nova York, un estudiant molt aplicat i, físicament, fort com un rasca-cel. Havia complert els vint-i-tres anys i ningú tenia esment d'haver-lo vist sofrir ni un sol segon.

Però una matinada es despertà amb un gran dolor de caixa. Aquell dia, ni al següent, anà a les aules; però tampoc a fer-se donar una mirada per un dentista: li feien molt de respecte. En canvi, practicà totes les pòtiques que li aconsellà sa dispesera; més, amb resultat completament negatiu.

A l'endemà, quasi boig pel sofriment, decidí anar a visitar un dentista, al primer que trobés al sortir al carrer.

I així mateix ho feu. La sala d'espera era esplèndida, però restava buida. Es clar, com que encara mancaven uns tres quarts per a les nou, l'hora de donar començ a la visita! Prengué un setmanari i s'assentà. I prompte arribaren nous malalts.

Al donar les nou campanades en un rellogte del pis, sentí passos a la cambra veïna: era el destinta. I, desseguida, obrí la porta del despax...

Com és de suposar, l'estudiant deixà el setmanari, i en el mateix moment d'incorporar-se, entrà a la sala d'espera un senyor de uns cinquanta anys... Al veure'l, el dentista, digué an el primer, mentre li feia el gest de que tornés assentar-se:

—Dispensi, jove, però el senyor és metge, i com a tal, té dret a passar davant de tots els pacients. Desseguida estarem llestos...

—Està bé! M'esperaré—feu l'estudiant, mentre s'asseia per segon cop. I la porta del despax, al moment, es clogué darrera el doctor.

Poc després, feu sa aparició, a la sala, una nova visita. Una damisel·la exageradament vestida, millor dit, exageradament despullada. Estava nerviosíssima. Ell li digué: «Déu-vos-guard», ella correspongué a sa salutació amb una mirada de menyspreu.

Quan el dentista hagué consultat al doctor, obrí novament la porta, i l'estudiant s'aixecà per segona vegada, però inútilment, perquè el primer li digué:

—Està de pega! La damisel·la també és metgesa!—Senyoreta, vol fer el favor de passar...—Desseguida estarem llestos, jove...

I un bè negre! Al cap de mitja hora encara durava la inspecció de la boca de la metgesa!

La broma de «el senyor és metge...» encara es repetí tres vegades més. L'estudiant, veient-se burlat i rabiant de dolor, abandonà el pis, al mateix moment que el dentista li preguntava:

—Per què se'n va, noi?
—Perquè m'he equivocat de dentista. Veig que aquest només és per metges. I sortí corrent al carrer.

Quan no havia donat dugues passes, trobà un company de la Universitat, al qual contà aquesta auca. Aquest, després de riure de bona gana, li explicà que cap de les persones visitades pel dentista era metge. Era un truc inventat per ell per no fer esperar al seu corredor, que li anava proposant una ventajosa compra d'accions; a una de les seves «cocottes» que, a la l'arga, seria qui «malgastaria» els beneficis del negoci, etc. Què l'importaven els malalts, si ell els tenia com un moble de luxe... de la mateixa manera que els conquistadors rics tenen taller de pintar!

Al oír aquesta revel·lació, l'estudiant quedà astorat.

Probà altres dentistes, però cap el curà de sa malaltia. Finalment, es quedà a casa,

esperant que un home, honrat i intel·ligent, el salvés material i moralment.

Si en comptes del malalt de la rondalla, hi poseu una nació, si canvieu els noms dels dentistes pels de tots els polítics «governamentals»; i si us feu la il·lusió que els metges són tots els soldats que col·laboren en l'obra de deixar morir al pacient el qual exigeix que el curin perquè paga molt més de lo que valen les visites—tindreu la caricatura tràgica de la situació actual de la nostra Espanya...

JUAN BARCELONA

QUAN HI HA CENSURA

Diuen que, en temps de censura, no hi ha al món labor més dura que la del bon periodista, clavada sempre la vista en el llapis afilat d'un fiscal sense pietat que, només amb una ratlla li fa a bocins i li espatlla un article que, potè, estava d'allò més bé.

Això, en part, es veritat, però d'aquest trist estat ¿qui en té la culpa? El qui escriu; perquè si ell fes el cap viu i es posés al tò del dia, del conflicte es sortiria sense que'l fiscal pogués mai carregar-li els neulès ni trobar en lo que ell fa un mot tan sols per tatxà.

¿Volen sabè, oh fills del sigle, com s'escriu ara un article, oportú, fresc, agradable i, sobre tot, «intachable»?

Primer, cal que s'esculleixi un tema en que no's fereixi als que manen, ni als que cobren, ni als que falten, ni als que sobren, ni a l'element productor, ni a les classes de vapor, ni a cap gremi o estament ni a ningú absolutament.

Trabat el punt, es procura entrà en materia amb dolsura, fent que'ls mots tinguin cadencia, fugint de tota estridència i cuidant especialment de que el llegidor conscient compregui que'l qui allò escriu sap de sobra lo que's diu i que, si no's referenés podria extendre's molt més.

Sempre que hi hagi ocasió, s'ha de marcà admiració, com també, de tan en tan, va bé el signe interrogant, doncs això, si amb tacte es posa, amenitza molt la prosa, i es de creure que al fiscal no ha de saber-li gens mal que, evitant termes poc dignes, un digui el que vol d'i amb signes.

Avensant en forma cauta i enmuntllant-se a aquesta pauta, les «idees» vant fluint, l'escriu es va arrodonint i, quan ja arriba a la mida per la costum exigida, es vira ràpidament, es busca un final valent i amb tota tranquil·litat queda l'article acabat.

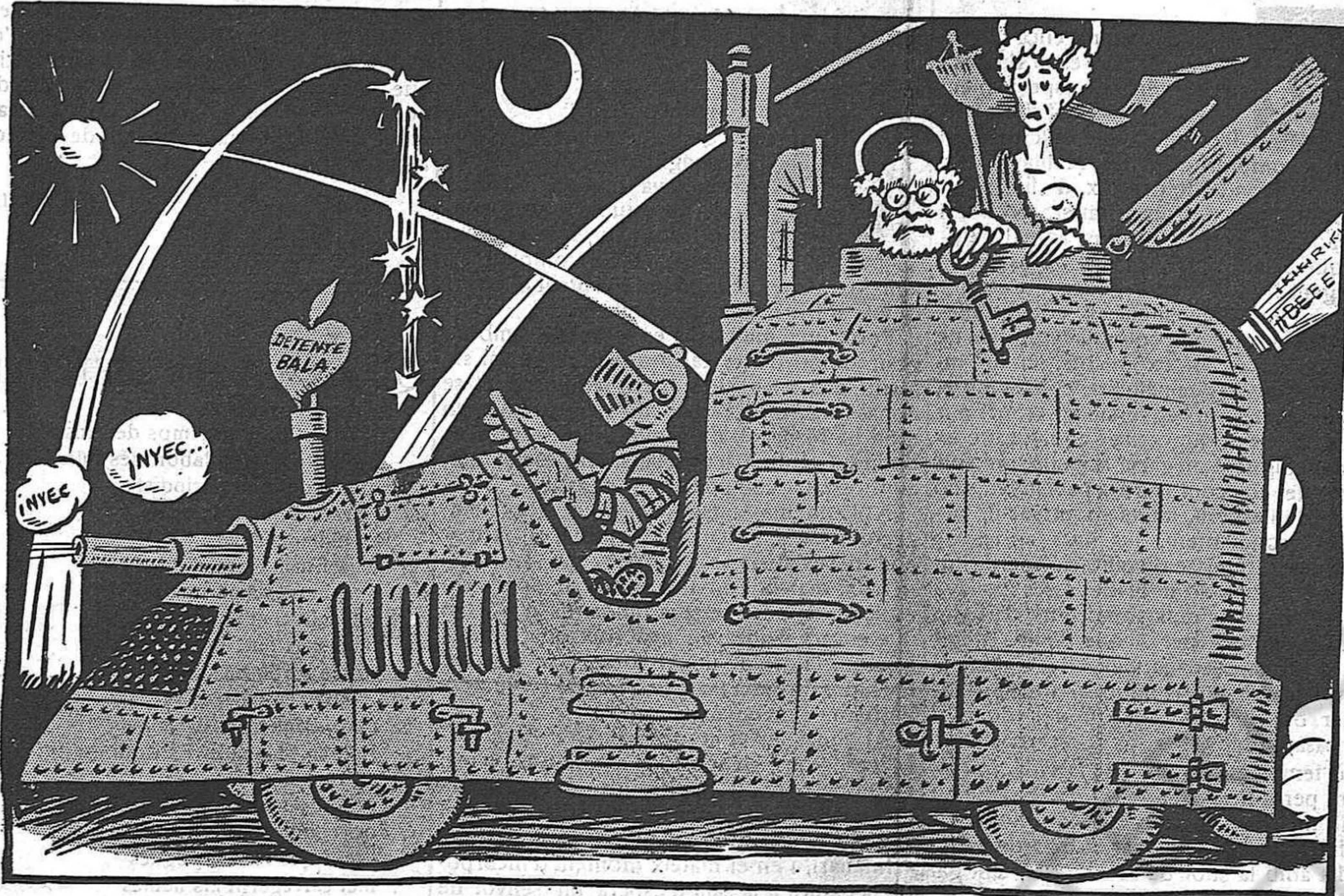
¿Us plau la fórmula? ¿Sí?... Doncs ja us en deixo seví. ¿No?... Perfectament entès. Supposeu que no he dit res.

C. GUMÀ



Aquest número ha passat de la censura governativa

Els sants "verbeneros"



— Això està molt mal, Perel
 — Molt mal, està, Joanet!
 — Me sembla que ha estat piula...
 — Me sembla que és coet...

El salva-vides del clero



— Per a aguantar-nos enlaire, no hi ha com unes bones carabaces.

REPICS

La Cambra dels Comuns, de Londres, aviat serà una bassa pitjor que el Congrés d'Espanya.
 No fa gaires dies, un diputat irlandès va alçar-se cridant:
 —Sou una colla d'assassins!...
 Naturalment, els comuns varen expulsar-lo de la Cambra.
 Però el clam... ja ha donat la volta al món.

Anuncia *La Bandera Roja*, de Berlín, que la fàbrica Krup està construint una serie de canons nous de gran calibre.
 És possible?...
 Ja hi tornem?...
 Però... bah!... no'ns alarmem.
 Deuen ésser canons d'exportació.

Llegim en un telegrama:
 «El marescal Joffré es prepara per a anar al Japó».
 Mau! marramaul...
 Potser també allà a Tokio volen obsequiar-lo amb uns Jocs Florals.
 Perquè els japonesos són molt trempats, molt tranquils i molt gats.
 Quasi bé tant com nosaltres, els catalans.

En plena sessió del Senat, En Royó Villanova, l'altre dia, va atacar furiosament contra *Don Juan Tenorio*.
 Bé té prou pit!...
 Ara imagineu-vos lo que faria si es tractés de atacar an En Joan Dalla.

Un dels diaris que més alabances han dedicat an En Cambó amb motiu del seu darrer discurs, ha sigut *El Tiempo*.
 No hi tenim gaire confiança en aqueix judici.
 Perque estem convençuts de que *El Temps*, a la llarga, judicarà an En Francisquet d'altra manera.
 I sinó... al *Timepo*.

Al mig de una muntanya, a Granada, s'hi ha descobert una imatge del Cor de Maria, que té la particularitat de que a la nit fa llum.
 Deu ésser una cuca.
 O un anunci de la làmpara "LOT".

Reunits en Assemblea, els patrons de El Ferrol, han declarat que és precis per a bé de la «clase burguesa» que totes les Patronals de Espanya imitin a la Patronal de Barcelona.
 Ansal...
 Aquests sí que hi toquen, per la part del colze.
 Ja quedaran ben servits, com hi ha Déu.

No'n vulguin més, d'elogis an En Cambó, pel seu discurs al Congrés sobre la qüestió ferroviària.
 Un lligaire ho deia:
 —Ni defencant a Catalunya, ha aconseguit mai una tan formidable ovació!...
 Oh, ja, ja!
 No cal pas que ho diguin, que ja ho creiem així mateix.
 Com que això del material carrilairé és una cosa que «inspira» molt més...

A torna jornals.
 En poques setmanes han anat dues dotzenes de matadors enlaire.
 Ferits greument, una colla.
 Mala temporada pels toreros.
 Anem a dir que «cada any és mala temporada per als toros».
 I aquests fan bé en venjar-se, quan poden; què diantrel!

Han sortit de Madrid, en direcció a Rússia, uns quants senyors iniciadors del partit comunista espanyol.
 Se'n van, segons se diu, a entrevistar-se amb En Lenin.
 Ja sé què li diran.
 Li diran mal d'En Largo Caballero.
 I En Lenin respondrà: A mi plim!, Ja us ho fareu, que prou feina tinc amb els *caballeros* d'aquí que també són bastant *largos*.

Un borratxo perdut estava agonitzant.
 Se li apropà un mossèn al objecte de confessar-lo.
 —Us arrepenitíu?... Us arrepenitíu de debò?...
 —De beure vi dolent, sí, pare; que si hagués estat del de dir missa, no'm trobaria com me trobo.

LA RIUADA

Impetuosa, baixa la riuada i les terres devasta tot passant; i arbres, plantes i fruits, adaladera, implacable, a són pas, s'en va emportant.

Tot quant és impotent a sa branzida, és per ella, sens remisió, arrastrat. Així passa en les coses de la vida, en les convulsions de l'humanitat.

Cauen els vells poders per impotència, perquè's troven mancats de consistència davant d'un poble que ja fort se sent.

I així sa autoritat vil i afrentosa, davant de la riuada impetuosa pereix. I el poble aprèn a ésser conscient.

F. PALAU CASELLAS

OBRA NOVA PERE COROMINAS

Cartes d'un Visionari

Pessetes 4

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, cartes del Olm, número 8